

Scheidend directeur en 'nieuwkomer' blikken vooruit

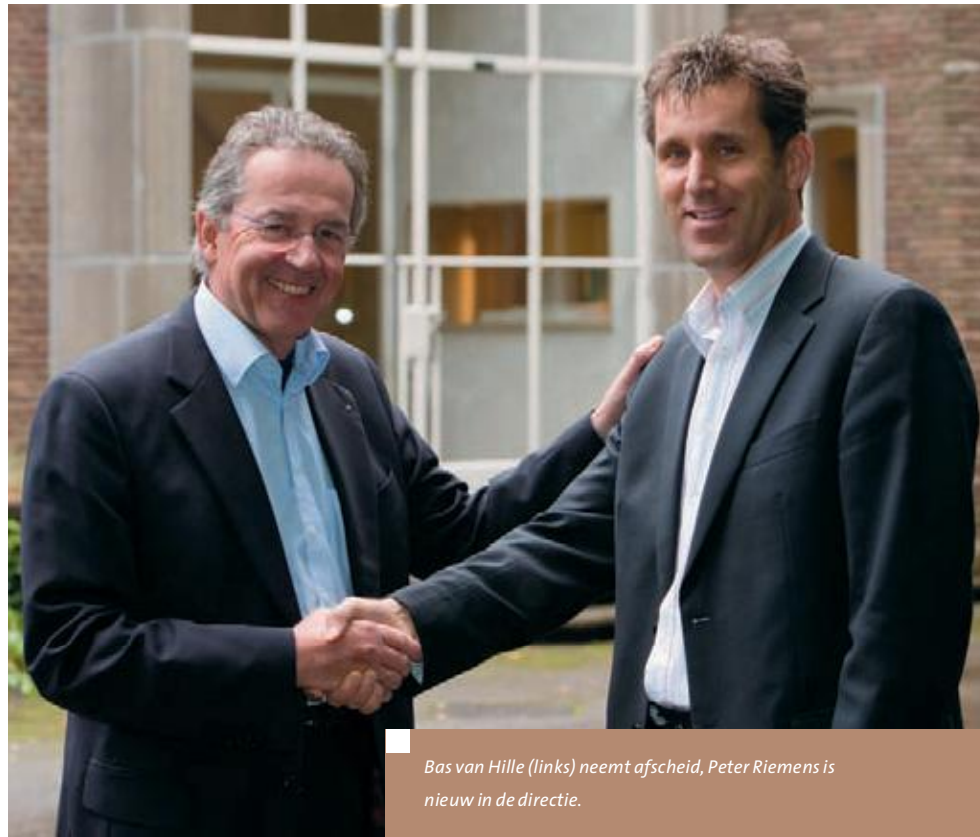
'Steeds meer vraag naar een totaalpakket'

bd architectuur heeft zich als bureau steeds meer in de breedte ontwikkeld. Vroeger bestond de directie louter uit architecten. Met het toetreden van Andrea de Boeij als directeur Algemene Zaken werd de eerste stap naar vernieuwing gezet. Het toetreden enkele jaren geleden van projectmanager Peter Riemens als directeur Bouwkunde en Advies is een logisch vervolg op de ingeslagen weg. 'Samen met Johan Meijer, architect, vormen wij onze directie', licht Peter Riemens toe. 'Bas van Hille, architect/directeur en 27 jaar werkzaam bij bd architectuur, heeft inmiddels per 1 januari 2009 afscheid genomen.'

Peter Riemens staat samen met de overige directieleden voor de verdere ontwikkeling, professionalisering en verbreding van bd architectuur.

■ Verbreding

'Wij signaleren een stijgende vraag naar het leveren van een totaalpakket. De opdrachtgever geeft steeds vaker de voorkeur aan het hebben van één aanspreekpunt die vervolgens alles regelt. Ook voor de afzonderlijke vragen kan de opdrachtgever bij bd architectuur terecht. Of het nu gaat om huisvestingsvraagstukken of een beheer- en onderhoudsplan of alles wat daar tussenin ligt.' De ervaring die Peter in zijn loopbaan als adviseur en bouwkundige heeft opgedaan en de reeds aanwezige ervaring en specialismen binnen bd architectuur

Bas van Hille (links) neemt afscheid, Peter Riemens is nieuw in de directie.

vullen elkaar goed aan en leiden tot een verdere professionalisering van bouwkunde en advies.

■ Oog voor Beheer

Ook streeft bd architectuur naar meer innovatie. Een concreet voorbeeld hiervan is de deelname van bd architectuur (als één van de eerste bedrijven) in de persoon van Peter Riemens aan het ontwikkelen van het instrument Oog voor

Beheer in het Ontwerp. 'Dit instrument biedt opdrachtgevers de mogelijkheid aan het begin van het ontwerptraject bewust keuzes te maken voor het in de hand houden van de uiteindelijke exploitatiekosten van hun gebouw. Dit is bijvoorbeeld erg interessant voor zorginstellingen die zelf verantwoordelijk zijn voor het beheren van hun vastgoed.'

■ Nieuwe generatie

Bas van Hille is blij met de ontwikkeling van de organisatie en de gezonde mix van jonge, onbevangen, creatieve architecten met ervaren collega's. 'Klankborden met elkaar is heel belangrijk. Binnen bd architectuur is daar altijd ruimte voor. Het levert vruchtbare discussies op van waaruit vernieuwing en innovaties ontstaan. Deze dragen bij tot de verbreding van bd architectuur, waardoor het bureau klaar is voor de toekomst. Ik neem met een gerust hart afscheid.'

Bijzondere projecten

27 jaar bd architectuur betekent voor Bas van Hille veel herinneringen aan mooie projecten. Projecten zoals het gemeentehuis Sassenheim, de parkeergarage van het LUMC in Leiden, Topverpakking in Lelystad, het Depot in Wageningen, het Orgelpark in Amsterdam, het bureau van de Regiopolitie IJsselland in Zwolle en Paviljoen Phoenix in Westervoort. 'De laatste twee gebouwen zijn in dezelfde tijd ontstaan. Het politiebureau is een enorm groot gebouw waar veel mensen doelgericht bezig zijn. Het Paviljoen is klein en bestemd voor een kwetsbare groep. Het gebouw geeft plek aan asielzoekers met een oorlogstrauma. Het is mij erg dierbaar.'

Actuele kennis over producten en materialen belangrijk bij ontwerpen interieur

Leef- en werkomgeving van grote invloed op stemming en gezondheid

Het ontwerpen van interieurs zit bij architectuur in de genen. 'Wij zijn in staat om interieurs te maken, welke aansluiten op het gebouw en passen bij de gebruiker', zegt Mieke van den Dool, interieurontwerper. 'Wij kijken altijd naar de eindgebruikers, zetten hen aan tot het leveren van inbreng. Wij zitten èn met de opdrachtgever èn met de gebruikers aan de tafel en vertalen hun input naar een interieur waar zij beiden een goed gevoel bij hebben.'

'De leef- en werkomgeving zijn van grote invloed op iemands leven. Het bepaalt hoe iemand zich voelt. Ik ben me voortdurend bewust dat we daar zorgvuldig mee om moeten gaan. Mensen die in een gebouw werken of verblijven moeten het leuk vinden daar naartoe te gaan of te zijn. Wij hebben vertrouwen in de eindgebruiker. Zijn inbreng trekken we niet in twijfel. Onze ervaring is dat gebruikers heel bewust zijn van het effect dat een interieur op hun welbevinden heeft. Ze zijn goed in staat hun behoefte te formuleren. Wij vinden het leuk om voor een grote verscheidenheid

aan mensen een prettige, leefbare en inspirerende omgeving te maken. Voor openbaar toegankelijke gebouwen is de bevolking de gebruiker. Wij proberen in de ziel van de opdrachtgever en al die gebruikers te duiken. Om dat te kunnen doen, is kennis en ervaring nodig.'

■ Bewuste keuzes

'In interieurprojecten komen veel kennisgebieden bij elkaar', vult architect/directeur Johan Meijer aan. 'Wij houden ons bezig met kleuren en materialisering, maar ook met de plafonds, vloeren en meubilering.

Techniek is eveneens belangrijk: hoe maak je bijvoorbeeld kunstverlichting sfeervol. Bovendien besteden wij ook projecten aan. Wij hebben kennis van prijsvorming, technisch tekenen, hebben contacten met specialisten, begeleiden de uitvoering en het plaatsen van het interieur. Actuele zaken als milieu, energie en cradle to cradle moet je meenemen in het wezen van je vak. Bewuste keuzes maken in detaillering en het gebruik van materialen zorgt ervoor dat je onderhoudskosten ook op de langer termijn beheersbaar houdt. Kostenbeheer is voor de opdrachtgevers uiteraard essentieel. Interieur is dus een complex en integraal gebied. bd architectuur heeft grote ambities. Wij willen fabrikanten uitdagen en stimuleren om de markt op het gebied van cradle to cradle verder te ontwikkelen. Dat maakt het vak zo interessant.'

Johan Meijer en Mieke van den Dool filosoferen over kleurgebruik in een project.

Nieuwe website

bd architectuur is volop in ontwikkeling. Een actuele website is essentieel. Sinds 1 december 2008 kunt u terecht op onze compleet vernieuwde website. Hier vindt u alle informatie over ons bureau en onze projecten en houden we u up to date over de huidige ontwikkelingen.

Buiten naar binnen in provinciehuis Drenthe

bd architectuur maakt het nieuwe interieur voor het provinciehuis van Drenthe.

‘Leidend in het ontwerp is om het gesloten karakter in het gebouw om te zetten in een open opzet’, legt Johan Meijer uit. ‘Het provinciehuis staat in een prachtige groene, boomrijke omgeving. Het vele

glas in de gevel maakt het voor ons mogelijk om als het ware die omgeving naar binnen te halen. Het zo min mogelijk toepassen van gesloten wanden in de plattegrond maakt die beleving maximaal.’ Mieke van den Dool vindt dit een goed voorbeeld van een project waarbij gebruikers worden betrokken bij het ontwerp.

‘Op basis van het programma van eisen van de opdrachtgever ontwerpen wij de basis. Met de speciale interieurwerkgroep van de provincie hebben wij een workshop gedaan om helder te krijgen wat zij graag zouden terugzien in het interieur. Hun input vertalen wij naar materialen, kleuren en indelingen.’

Hogeschool Rotterdam in kaart gebracht

De Hogeschool Rotterdam is gevestigd op diverse locaties in de stad.

‘In de afgelopen jaren hebben wij voor menige studierichting het interieur ontworpen’, legt Johan Meijer uit.

‘Kenmerkend daarbij is de herkenbaarheid door middel van kleurgebruik. De zogenaamde ‘onderwijspleinen’ waar leerlingen en docenten elkaar ontmoeten zijn spectaculair neergezet.’

‘De gebouwen hebben veelal een monumentale status en zijn soms later uitgebreid. Iedere locatie heeft daardoor al een specifiek karakter, wat invloed heeft op de uitstraling van betreffende instituten (de studierichtingen). Jaarlijks wordt het aantal studenten geteld. Dat heeft soms tot gevolg dat de omvang van de instituten nogal kan variëren door de tijd heen. De specifiek ontworpen invulling klopt dan vaak niet meer met de gebruikers. De Hogeschool kiest daarom nu voor een meer neutrale uit-

straling voor alle locaties. Echter wel met specifieke toevoegingen die bij een onderwijsinstelling horen, dus herkenbaarheid blijft uitgangspunt. De inventarisatiefase is net afgerond.

Hierin hebben we de Hogeschool in kaart gebracht. Met de conclusies daaruit gaan we een ontwerp maken wat zal resulteren in een zogenaamd interieurhandboek.’

De meerwaarde van stedenbouw

Bij de opstart van elk project van enige omvang kan je eigenlijk niet om stedenbouw heen. In deze fase moet er strategisch gedacht worden: wat is er haalbaar op deze plek, wat past binnen de context, waar is er behoefte aan op korte en langere termijn, wat zijn verder externe factoren die hier allemaal spelen? bd architectuur kan helpen bij het vinden van de antwoorden op deze vragen.

■ Uitdaging

Het is voor ons een uitdaging om voor elke opgave de specifieke kenmerken van de locatie en z'n omgeving te vinden en hier in het stedenbouwkundig ontwerp iets mee te doen. Je moet je telkens weer afvragen wat de 'genius loci' (de geest van de plek) is. Op deze manier geef je een ontwerp een sterke eigenheid mee, waardoor het niet zomaar op elke plek had kunnen staan, maar duidelijk kan wortelen in z'n omgeving. Dit hoeft niet te betekenen dat de huidige kenmerken van de omgeving per definitie gekopieerd moeten worden. De kunst is om lokale elementen in te zetten om het ontwerp sterker te maken en een emotionele lading mee te geven.

■ Duurzame concepten

Uiteraard speelt ook in de stedenbouwkunde duurzaamheid een grote rol. Het gaat hierbij echter niet alleen om het maken van zongerichte verkavelingen of het ontkoppelen en zichtbaar afvoeren van hemelwater. Een plan is ook duurzaam als mensen er graag in willen wonen of werken, als de opzet dusdanig sterk is dat het ook over 10, 20 of 50 jaar

een gewilde plek kan zijn. Hoe krijg je voor elkaar dat mensen een binding met de plek krijgen? Als voorbeeld van deze vorm van 'duurzame stedenbouw' zou je de Amsterdamse grachten kunnen nemen, een structuur die al eeuwen stand houdt en nog steeds wordt gewaardeerd.

■ Onderscheidend

Stedenbouwkunde staat natuurlijk nooit helemaal op zich. Er zijn raakvlakken met vele vakgebieden, waarvan de architectuur de meest in het oog springende is. Bij het maken van een stedenbouwkundig plan voor een locatie is het van groot belang om ook snel te kunnen schakelen naar andere disciplines. Op dit gebied kan bd architectuur zich onderscheiden. Naast kunde op het gebied van de architectuur hebben we ook de nodige kostendeskundigheid in huis om zo de haalbaarheid van de plannen te kunnen toetsen en desgewenst ook grondexploitatieberekeningen uit te voeren. Zo kunnen al in een vroege fase alle aspecten van een plan belicht worden wat een soepeler vervolg van het proces kan waarborgen.

Rosa de Lima: een woongebied met 200 woningen.

■ Supervisor

Ook in het verleden zijn er door bd architectuur al de nodige stedenbouwkundige ontwerpen gemaakt, waarbij de plannen voor Beuningen het meest omvangrijk zijn. Hier heeft bd architectuur voor het hele centrum een nieuwe stedenbouwkundige opzet gemaakt, waarbij we naast het stedenbouwkundig ontwerp ook de openbare ruimte, de architectuur en de bouwkundige uitwerking hebben gedaan. Tegenwoordig zijn we nog steeds actief in Beuningen, waar op dit moment het centrumplan oost in uitvoering is. Hierbij heeft Egbert van Dijk niet alleen het masterplan gemaakt, maar is hij er ook als stedenbouwkundig supervisor nog nauw bij betrokken.

In Nijmegen is Egbert samen met zijn collega Hans Kranenburg ook actief op stedenbouwkundig niveau. Daar is bd architectuur in samenwerking met de gemeente Nijmegen bezig met de ontwikkeling van het plan 'Rosa de Lima', een woongebied voor in totaal ongeveer 200 woningen waarvan een gedeelte nu al gebouwd wordt.

■ Haalbaarheidsstudie

Regelmatig doet bd architectuur ook locatiestudies, waarbij altijd geprobeerd wordt om voor de betreffende locatie haalbare, krachtige concepten te ontwikkelen die recht doen aan de plek en ook vanuit de omgeving gedragen worden. Het complete ontwerpteam van bd architectuur houdt zich graag bezig met stedenbouwkundige puzzels van groot tot klein.

Egbert van Dijk en Hans Kranenburg buigen zich over de maquette van Beuningen Oost.

Weet u dat bd architectuur de prijsvraag voor restyling van het hoofdkantoor Alliander Arnhem (Nuon Netwerk Arnhem) heeft gewonnen.

Weet u dat bd architectuur de prijsvraag heeft ingediend voor het gemeentehuis in Leiderdorp.

Weet u dat bd architectuur een snackbar in Renkum heeft ontworpen en dat de opdrachtgever als dank voor de bezwen diensten bd architectuur veraste met eigen specialiteiten.

Weet u dat in november de ondergrondse fietsenstalling van het LUMC in Leiden is opgeleverd.

Weet u dat in februari de eerste paal van gemeentehuis/bibliotheek Heemskerk is geslagen.

Weet u dat:

- de nieuwbouw van de Regiopolitie Zaanstreek Waterland Zaanwijk in november is opgeleverd
- de nieuwbouw van het gemeentehuis Urk in december het hoogste punt bereikte
- gestart is met de uitbreiding van het Airborne Museum Oosterbeek en Zimmer Utrecht
- gestart is met de nieuwbouw van het Waterzuiveringsgebouw in Noordwijk en de parkeergarage in Zevenaar
- bd architectuur opdracht heeft gekregen voor revitalisering van het Provinciehuis Drenthe in Assen en voor renovatie van de parkeergarage Molenwijk Amsterdam-Noord
- de bouwvergunning is verleend voor de uitbreiding van de Hogeschool Museumpark Rotterdam
- het bedrijfsgebouw Likon Zwolle in februari is opgeleverd
- het appartementengebouw Naarderbos in Naarden begin maart haar hoogste punt zal bereiken
- in april gestart wordt met de bouw van Rosa de Lima (Zorgdeel) Nijmegen
- bd architectuur voor de nieuwe huisvesting van het hoofdkantoor van Enexis een concept heeft ontwikkeld voor de herinrichting

‘Groen’ ontwerp voor herinrichting Koemarkt

In samenwerking met BAM Wegen uit Zaandam en Grontmij uit Alkmaar heeft bd architectuur een ontwerp gemaakt voor de herinrichting van de Koemarkt in Purmerend.

Het ontwerp is geïnspireerd op de rijke historie van deze veemarkt. Het ontwerp tovert de Koemarkt om tot een evenementenplein. Naast ‘openlucht’concerten biedt het plaats aan de weekmarkt en de kermis.

De mogelijkheid voor de horeca om zomer- en winterterrassen in te richten op het plein, maakt de Koemarkt tot een aangenaam gebied om uit te gaan en te verblijven. Kenmerkend voor het ontwerp is het gebruik van groen, fontein en een fijnzinnig ontwerp voor de openbare (sfeer)verlichting.

De Koemarkt is in dit ontwerp een overzichtelijk plein dat in combinatie met de speciale verlichting een bijdrage levert aan de sociale veiligheid in Purmerend.

bd architectuur Arnhemse werkgever van het jaar 2008

bd architectuur is uitgeroepen tot beste Arnhemse werkgever van 2008. Tijdens het congres Arnhem Secretaresse Stad nam directeur Andrea de Boeij de prijs, een beeldje en een oorkonde, in ontvangst. bd architectuur scoorde het hoogst in een onderzoek van een onafhankelijk onderzoeksbureau onder 169 secretaresses van bedrijven in de regio Arnhem. Volgens de onderzoekers zorgt Andrea de Boeij voor een goede werksfeer, laat ze medewerkers zo veel mogelijk zelfstandig werken en biedt het bureau volop doorgroeimogelijkheden.

Foto: Jacques Kok

Colofon

Postadres
Postbus 5233
6802 EE Arnhem

Bezoekadres
Arnhem
Utrechtseweg 310
Gebouw B38
6812 AR Arnhem
t 026 - 333 69 43
f 026 - 333 27 37

Leiden
Boerhaavelaan 4
2334 EN Leiden
t 071 - 517 49 11
f 071 - 515 50 93

E-mail: info@bdarchitectuur.nl
Internet: www.bdarchitectuur.nl

Deze nieuwsbrief is een uitgave van
bd architectuur

Eindredactie en realisatie:
Brainwork communicatie bv, Rijsburg
Ontwerp: De Weijer Design BNO, Baarn
Fotografie: bd architectuur / Sven van der Vlugt/
Michel Kievits